

Innhold

Innledning	15
Kapittel 1 Historien	19
Hovedsetet for Romerriket blir Konstantinopel	21
Konstantin den store	23
Konstantin den stores personlighet	27
Konstantin og kristendommen	30
Utviklingen av Bysants i tida etter Konstantin den store ...	34
Kirkemøtet i Nikea	36
Kirkemøtet i Konstantinopel og Kalkedon	38
Eneboere	40
Den hellige Antonius	42
Simon stylitten	43
Gryende fellesskap	44
Klostervesen	44
Athos	47
Østkirken blir kirkelig maktsentrum	48
Stat og kirke i Bysants	49
Barmhjertighetsarbeid i Konstantinopel	52
Storhetstida under keiser Justinian	52
Kirker i Bysants	57
Det bysantinske riket svekkes	61
Filioque-striden	62
Maktpolitiske stridigheter	63
Bildestriden	63
Øst og vest skiller lag	65
Karl den store og forsøket på å samle Romerriket	66
Det store skismaet i 1054	68
Det fjerde korstoget	69
Kristningen av slaverne	70

Hesykasmen	72
Mongolinvasjonen i Russland	73
Konstantinopels fall i 1453	74
Moskva, det tredje Roma	78
Tilnærming til Vesten	81
Kristendomsforfølgelsene under kommunistene	83
Den postkommunistiske perioden	86
Den ortodokse kirke i Norge	90
Kapittel 2 Organisasjonen	93
Konsilene	93
Patriarkatene	96
Autokefale og autonome kirker	97
Autokefale kirker	98
Autonome kirker	99
Kirker med tvetydig status	99
Kirker som har forlatt felles kommunion	99
Hierarki	99
Gudstjenestelivet	103
Kapittel 3 Lære og liturgi	107
Bibel og trosbekjennelse	107
Hellenisme og platonisme	109
Platonisme innenfor den alexandrinske skolen	109
Gnostisisme	114
Treenighetslære og kristologi	115
Læren om Jesus	116
Guddommeliggjøring	117
Oppstandelse og eskatologi	120
Læren om tingenes gjenopprettelse	121
Læren om Gud	121
Treenigheten	122
Sakramentene	123
Skrifte	124
Det onde	124
Begravelse	125
Kjærlighet (agape)	126
Maria, Guds mor	126
Helgener	127

Hesykasme og Jesus-bønnen	127
Ikoner	128
Dårer i Kristus	131
<i>Kapittel 4 Etikk .....</i>	134
Etikk og kirkens tradisjon	134
Forbruk og økologi	137
Ekteskap	138
<i>Kapittel 5 Sentrale tenkere innenfor den ortodokse tradisjonen .....</i>	139
Klemens av Alexandria	139
Omvendelse	140
Kristendom og gresk filosofi	140
Gnostisisme og gnosis	141
Gud	143
Samfunn	143
Etisk veiledning	144
Likhet	146
Flukt	146
Origenes	146
Kosmologi	147
Alle tings gjenopprettelse	148
Frelse	149
Bibeltolkning	149
De kappadokiske fedrene	150
Athanasius fra Alexandria	152
Treenigheten	154
Mot resten av verden	155
Dionysios Areopagiten	157
Negativ teologi	158
Etterfølgere	160
Maksimos bekjenneren	160
Kampen mot monoteletismen	161
Teologi	162
Antropologi	162
Kjærlighet	163
Johannes av Damaskus	163
Forsvar av ikonene	164

Gregor Palamas	165
Hesykasme	165
Pavel Florenskij	167
Florenskijs tenkning	169
Antirasjonalisme	170
Vennskap	171
Sofia	172
Georges Florovsky	173
Sakramentteologi	174
Helleniseringen av kristendommen	175
Frihet og skapelse	176
Guddommeliggjøring	177
Det onde	177
Død og arvesynd	178
Bibelsyn	179
Økumenisk misjonering	179
 <i>Kapittel 6 De russiske forfatterne og Den ortodokse kirken</i>	181
Spredningen av ortodokst tankegods via skjønnlitteraturen	181
Den religiøse og kunstneriske gullalderen i Russland	182
Gogol	183
Portrettet som et anti-ikon	184
Gogols Kappe	186
Gogols moralisme	186
Døde sjeler	188
Dostojevskij	189
Dostojevskijs religiøse utvikling	190
Etterligning av Jesus i <i>Forbrytelse og straff</i>	194
<i>De besatte</i> , en roman om avgudsdyrkelse	195
Å etterligne Jesus gjennom rivalisering	196
Sjèlesorg hos biskop Tichon	198
Starets Sosima i <i>Brødrene Karamasov</i>	201
Tolstoj	202
Veien til religiøs tro	202
Tolstojs kristendomsforståelse	205
Oppgjøret med Den ortodokse kirke	207

Kapittel 7	Den ortodokse kirke og andre kirkesamfunn	211
Forholdet til Den katolske kirke	212	
Forholdet til de protestantiske kirker	214	
Avslutning	219	
Litteratur	221	
Stikkord	227	